

20 jaar Stichting Oase

- een persoonlijk verslag -

Tekst: Marianne van Lier en Willy Leufgen

Het is bijna op de dag af 20 jaar geleden dat Stichting Oase werd opgericht. We kozen daarvoor een makkelijk te onthouden datum: 3.9.'93. In de tuin achter het klooster in Beuningen, waar het Oase secretariaat lange tijd gevestigd was (1993-2009), werd de 'statiefoto' gemaakt van de eerste bestuurders. De man die toen het voorzitterschap van de nieuwe stichting op zich heeft genomen, Hein Koningen, is dat nog steeds! Een voorzitter zoals we die iedereen toewensen: betrokken tot in zijn vezels, maar ook terughoudend als hij het gevoel heeft dat alles gewoon goed loopt. Iemand met ontzettend veel kennis, die hij graag deelt met iedereen die daar behoefte

aan heeft. Onze droom was een bestuur als een soort klankschaal; een prachtig begrip, 'natuurlijk' ingebracht door onze vriend-dichters-zaadteler-bestuurder Rob Leopold, die ons vele jaren, zelfs tot na zijn te vroege dood, heeft geïnspireerd en gesteund. Een bestuur met mensen die vanuit hun ruime ervaring op allerlei (deel)vakgebieden waar Stichting Oase mee te maken heeft, kunnen reflecteren en reageren op voorgestelde activiteiten en publicaties. Zo'n bestuur hebben we al die 20 jaar gehad! Steeds weer vonden we mensen bereid geheel belangeloos een aantal jaren (of langer) mee te denken om Stichting Oase levendig te houden. Veel eerder een beweging dan een statische stichting.

Oase - zoeken, vinden, scheppen en delen

Wat heeft ons zelf geholpen om in beweging te blijven? Om te beginnen is dat de wens geweest om steeds te blijven zoeken naar inspirerende mensen en plekken, oase's. Die mensen kregen de ruimte om over hun tuinen en belevenissen te schrijven in Oase, ons tijdschrift dat al ruim 2 jaar bestond voor de stichting werd opgericht door de voorloper van Stichting Oase, de Landelijke Werkgroep Heem- en Natuurtuinen (opgericht oktober 1990). De stichting kreeg dus dezelfde naam als het tijdschrift en niet andersom, zoals de meeste lezers waarschijnlijk zullen denken.

Via het tijdschrift konden we ook onze eigen ervaringen kwijt, met

Fotobijschriften

P. 4 linksonder: Feest Oase 10 jaar (foto: archief St. Oase)
rechtsonder vakgroep-excursie Zuid-Limburg in 2004 (foto: Marianne van Lier)

P. 5 boven: Te bestuur in de Kloostertuin in Beuningen, 3-9-'93 (foto: Ineke Schaars).

Onder links: Springzaad-excursie op Texel (foto: William van den Akker),

midden: bestuur van Oase op excursie in Duitsland met Reinhard Witt (foto: Marianne van Lier),

rechts: Bestuursexcursie in België (foto: Willy Leufgen)

name de praktische ervaring die we opdeden in de Oase-tuin in Beuningen. Zelf van begin af aan, natuurlijk samen met vele anderen, een grote natuurtuin aanleggen en beheren, leverde naast heel veel plezier, ook veel eerstehands kennis op, die we niet alleen in artikelen kwijt konden, maar ook tijdens de talloze rondleidingen en tijdens studiedagen (bijvoorbeeld over milieuvriendelijke afdichting van vijvers). Veel Oase-lezers, maar ook andere natuur- en tuinenthousiastelingen uit

binnen- en buitenland hebben de tuin bezocht. Zowel de tuin als het lemen paviljoen (gebouwd met leem dat vrijkwam bij de aanleg van de vijver) zijn beschreven of afgebeeld in diverse artikelen en boeken: artistiek ecology noemden ze onze tuinstijl in een Engelse publicatie. Mooie erkenning voor waar het ons inderdaad om ging!

Van begin af aan vonden we het van wezenlijk belang dat mensen elkaar ook persoonlijk konden ontmoeten,

om kennis en ervaring uit te wisselen, en samen plezier te beleven aan het bezoeken van natuurrijke tuinen en parken. Natuurlijk bezochten we ook natuurgebieden voor het broodnodige referentiekader. De eerste excursie in deze serie (onder de titel 'Terug naar de Bron') organiseerden we al in het voorjaar van 1992 in de regio Haarlem. In Thijsses Hof, waar we toen voor het eerst onze lezers in groten getale (ca. 100 tot onze grote verrassing) ontmoetten, presenteerden we ook

de eerste Oase Heemtuingsids. Deze gids (waarvan er nog twee in druk zouden volgen, de laatste geheel herzien) gaf ook de mogelijkheid om op eigen houtje of bijvoorbeeld als vrijwilligersuitje andere heemtuinen te gaan bezoeken. Hoewel de boekjes al lange tijd zijn uitgeverd (4000 in totaal), kan dat nog steeds, alleen moet je daarvoor nu even de website raadplegen (<http://www.stichtingoase.nl/tuinlocaties-per-provincie>).

Netwerken

Naarmate de veelkleurigheid van Stichting Oase groeide, af te lezen aan het aantal en het 'soort' abonnees, groeide ook de behoefte aan aparte netwerken, waarin mensen met een vergelijkbare werksituatie

elkaar konden ontmoeten, ervaringen uit konden wisselen en samenwerkingspartners konden zoeken. Wilde Weelde was daarvan de eerste (opgericht december 1994), al spoedig gevolgd door de Vakgroep Heemtuinbeheer (april 1995). Wilde Weelde ontwikkelde zich al vrij spoedig tot een zelfstandige vereniging (sinds 1999). De Vakgroep Heemtuinbeheer is altijd deel van Stichting Oase uit blijven maken. Eind vorige eeuw werd steeds duidelijker dat we meer aandacht zouden moeten besteden aan kinderen. We merkten in onze eigen Oase-tuin dat de mogelijkheden voor kinderen er te beperkt waren en we zagen dat dit voor de meeste natuurrijke tuinen en parken gold. Kinderen kunnen er heel veel natuur beleven,

met al hun zintuigen, maar onze tuinen zijn te kwetsbaar om hen toe te staan ook iets te doen, te veranderen. Tuinen waar kinderen echt in kunnen spelen, liefst dichtbij huis en school. Dat leek ons heel belangrijk, zeker toen we merkten dat het 'gewone buitenspelen', laat staan in de natuur, steeds zeldzamer werd. Dit besef deelden we met steeds meer mensen en dat leidde in 2001 tot de oprichting van het derde netwerk vanuit Stichting Oase: Springzaad.

Springzaad is sinds de oprichting heel sterk gegroeid, het bijbehorende werk ook. Vorig jaar hebben we besloten dat Springzaad een eigen stichting zal worden en dat we alle opgebouwde kennis overdragen aan mensen die zich regionaal dan

Fotobijchriften

Linksboven p. 6: Vakgroep-excursie Voorne, 2008. (foto: Marianne van Lier)

Rechtsboven: Receptie i.v.m. uitreiking Bronzen Spreeuw (foto: archief St. Oase)

Onder: Oasetuin met paviljoen in Beuningen (foto: Willy Leufgen)

P. 7 boven: Rob Leopold draagt voor uit Kranskarwei (foto: archief St. Oase)

Linksonder: Sigrun Lobst vertelt over haar werk in de Speeldernis (foto: Willy Leufgen),

Rechtsonder: Grote belangstelling voor de WildeWeeldeWereld op de Floriade (foto: Willy Leufgen)

wel landelijk actief in willen zetten om het doel van Springzaad: meer ruimte voor natuur en kinderen, steeds dichterbij te brengen.

Elyseum

Kennisoverdracht en delen van kennis en ervaringen zijn wezenlijke onderdelen van het werk van Stichting Oase. We organiseerden de afgelopen 20 jaar talloze excursies, studiedagen, workshops en cursussen. En ook een tweejarige MBO+ opleiding: Ecologisch Hovenier. Nu voor de vierde keer, in samenwerking met TerraNext. Zeer succesvol, met name ook door het unieke karakter van de opleiding: altijd 'op locatie', en met veel aandacht voor de praktijk.

Mensen

Wat zou Stichting Oase zijn geworden zonder al die enthousiaste, toegewijde mensen, waarmee we onze passie konden delen? We doelen dan niet alleen op de bestuurders, maar ook op de mensen die de activiteiten organiseren in de netwerkgroepen, de schrijvers van al die artikelen in Oase, maar ook in andere bladen, al die mensen die hun inspirerende oase's graag aan anderen laten zien. Het is ons moeilijk

gevallen dit stuk te schrijven (bijna zonder namen te noemen. Tientallen, uiteindelijk meer dan honderd gezichten kwamen ons voor ogen. Met jullie namen hadden we dit artikel ook kunnen vullen. Maar dan hadden we toch waarschijnlijk nog iemand vergeten en dat willen we niet op ons geweten hebben!

Toekomst

Tja, de glazen bol. Zal Stichting Oase over 20 jaar nog steeds bestaan? Zou zomaar kunnen, maar dan wel voor een groot deel met andere mensen, in een andere maatschappelijke context, met andere prioriteiten. Langzaam maar zeker dragen wij allerlei werkzaamheden

over aan de volgende generaties. We zijn daar al een hele tijd mee bezig. Mooi werk, als het lukt! En dat is al regelmatig het geval geweest. Het tijdschrift Oase is al weer 4,5 jaar in de goede handen van Machteld Klees en Johan Vijfvinkel; Wilde Weelde en de Vakgroep Heemtuinbeheer draaien al weer vele jaren zelfstandig en ook Springzaad staat dus binnenkort op eigen benen. Zelf hebben we vooral behoefte aan het verder uitbouwen van Elyseum. In allerlei vormen, ook door bijvoorbeeld kortere cursussen, excursies en studiedagen te organiseren. We zijn bijvoorbeeld nu al bezig met de voorbereidingen voor een meerdaagse excursie in mei volgend jaar, bedoeld voor alle netwerkgroepen, maar ook voor de particuliere Oase abonnees, heel waarschijnlijk in Arnhem en omgeving. Oase-excursies-nieuwe-stijl. Het zoeken en vinden van Oase's bepaalt ons leven nog steeds in hoge mate. En het blijft altijd fijn om elkaar op dit soort plekken - in binnen- en buitenland - te ontmoeten. Let dus vooral op de flyer in het komende lentenummer!

